

Tartuntatautilakiuudistuksen valmistelutyöryhmän kokous nro 1

AIKA	Torstai 30.11.2023 klo 10.00 -13.00	
PAIKKA	Kirkkokatu 14, Helsinki (sisäänkäynti Hallituskadun puolelta) Iso neuvotteluhuone	
LÄSNÄ	Jalava Jari	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
	Harjunpää Anneli	Kymenlaakson hyvinvointialue
	Hämäläinen Tapani	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Isosomppi Sanna	Helsingin kaupunki
	Kalin-Mänttari Laura (siht.)	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
	Karttunen Saara (siht.)	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Katajamäki Liisa	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Kuoksa Mirka-Tuulia (pj.)	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Leino Tuija	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
	Lyyra Krista	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Mänttari Janne	Liikenne- ja viestintäministeriö
	Oikarinen Tom	Työterveyslaitos
	Palonen Eveliina	Maa- ja metsätalousministeriö
	Paunio Mikko	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Pekkola Vesa	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Peltola Ulla	Lounais-Suomen aluehallintovirasto
	Rahkonen Marko	Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
	Tarvainen Kimmo	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Tiittala Paula	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Teräväinen Sami	Työ- ja elinkeinoministeriö
	Viljanen Tommi	Sisäministeriö

ASIALISTA

1. Kokouksen avaus, läsnäolijat ja sidonnaisuudet

Kokous avattiin klo 10:20. Käytiin läpi läsnäolijat ja heitä pyydettiin toimittamaan sidonnaisuusilmoitukset viimeistään seuraavaan kokoukseen mennessä.

2. Kokouksen asialista

Käytiin läpi kokouksen asialista.

3. Valmistelutyöryhmän työskentelytapa ja tehtävät

Käytiin läpi valmistelutyöryhmän työskentelytapoja. Valmistelutyöryhmä kokoontuu 1–2 kertaa kuukaudessa. Jos ryhmän jäsen ja varajäsen edustavat eri organisaatiota, on toivottavaa, että molemmat osallistuvat ryhmän kokouksiin. Ryhmän työskentelyyn liittyvät dokumentit, kokousmuistiot ja esitykset ladataan yhteiseen työskentelytilaan. Julkiset hanketiedot ja dokumentit löytyvät [hankeikkunasta](#).

Käytiin läpi valmistelutyöryhmän tehtävät:

1. Määritellä sääntelyn oikeudelliset reunaehdot
2. Kartoittaa kansainväliset esimerkit
3. Tehdä ehdotus sääntelyn vaihtoehtoista
4. Arvioida laaja-alaisesti sääntelyn vaikutukset
5. Toimia yhteistyössä sidosryhmien kanssa esimerkiksi sidosryhmätyöpajoja järjestämällä
6. Valmistella hallituksen esitys
7. Työryhmä vastaa hankkeen toteuttamisesta aikataulun mukaisesti

Tartuntatautilain kokonaisuudistustyön tueksi on suunniteltu viisi sidosryhmätyöpajaa (sekä optio kuudennelle). Valmistelutyöryhmän jäsenyys ei muodosta esteellisyyttä osallistua työpajaan. HAUS kehittämiskeskus Oy fasilitoi työpajoja. Työpajat ja suunnitellut ajankohdat:

1. Elinkeinotoiminta ja työ (18.12.2023)
2. Vapaa liikkuvuus (01/2024)
3. Yhteinen terveys (02/2024)
4. Tietojen hallinta (03/2024)
5. Rokotukset (04/2024)
6. optio kuudennelle työpajalle

Keskusteltiin työpajojen sisällöistä mm. toimivaltuuskysymyksiin, kansainväliseen liikenteeseen, lentoliikenteeseen ja työoikeudellisiin kysymyksiin liittyen.

4. Tartuntatautilain kokonaisuudistuksen tausta ja tavoitteet

- Voimassa oleva lainsäädäntö ja sen muutostarpeet

Puheenjohtaja kävi läpi tartuntatautilain kehittämistarpeita koskevaa muistiota ja lausuntopalautetta. Työryhmän jäseniä pyydettiin tutustumaan lausuntopalautteeseen ennen seuraavaa kokousta ([linkki lausuntoyhteenvetoon](#)).

Käytiin keskustelua tartuntatautilain kehittämistarpeista ja lausuntopalautteesta, aiheina mm. muut samanaikaiset lakiuudistukset ja huomioon otettava sääntely, ulkopuolisen tutkimustiedon hyödyntäminen, muiden toimijoiden hyödyntäminen tartuntatautien torjunnassa sekä rokotukset.

Valmius- ja tartuntatautilain uudistushankkeet ovat käynnissä samaan aikaan. Valmiuslakiuudistus valmistuneena keuhällä 2025, ennen tartuntatautilakiuudistusta. Synkronointi on tärkeää mutta myös haasteellista. Valmiuslakiin otetaan vain sellaiset säädökset, joita ei voida toteuttaa normaaliolojen lainsäädännössä. Kynnys valmiuslain käyttöönottoon on oltava korkea.

Lausuntopalautteessa ei nähty erilliselle pandemialaille tarvetta. Pitää kuitenkin perustella selkeästi, jos ei tehdä erillistä pandemialakia tai pandemiaosuutta tartuntatautilakiin. Toimivaltakysymykset ja tiedonkulku tulee selkeyttää tartuntatautilain uudistuksessa. Muiden alojen lainsäädännössä (mm. liikenne- ja viestintäministeriö, sisäministeriö) on tyypillistä, että normaaliolojen pykälien joukossa on lainsäädäntöä eri häiriötilanteisiin. On tärkeää, että tartuntatautilaki mukautuu erilaisiin skenaarioihin, mikä luo haasteen lainsäädännön tarkkarajaisuuden ja toisaalta joustavuuden näkökulmasta.

Ulkopuolisen tiedon hyödyntäminen:

Valmistelutyöryhmän tehtäviin kuuluu kartoittaa oleellista kansallista ja kansainvälistä tutkimustietoa koko hankkeen ajan. Työryhmällä on myös mahdollisuus pyytää ulkopuolisia asiantuntijoita kuultavaksi. Hankkeen toimikauden puitteissa valmistuneita pandemia-ajan selvityksiä hyödynnetään lainsäädännön uudistustyössä.

Muiden toimijoiden hyödyntäminen:

Lausuntopalautteessa nousi esiin yksityisen terveydenhuollon ja työterveyshuollon hyödyntäminen. Myös terveydensuojelun toimijoiden osallistuminen tartuntatautien torjuntaan ja tällöin terveydensuojelulain mahdollinen päällekkäisyys tartuntatautilain kanssa kannattaa punnita. Tartuntatautilain kokonaisuudistuksen ohi saattaa ajaa kiireelliset muutostarpeet.

5. Muut mahdolliset asiat

Jäseniä pyydettiin käymään seuraavaan kokoukseen mennessä voimassa olevan tartuntatautilain 1. luku (1–5 §) läpi oman organisaationsa näkökulmasta. *Tarkoitus* (1 §) on hyvin keskeinen pykälä lain sovellettavuuden näkökulmasta ja erityisesti siihen toivottiin panostettavan.

Hyvinvointialueiden yhteiset edustajat pyytävät tarvittaessa myös muiden hyvinvointialueiden näkemyksiä tartuntatautilainsäädännön muutos- ja kehitystarpeista.

Lakia käydään luku luvulta läpi muutos- ja kehitystarpeiden osalta. Pidemmät ehdotukset ja perustelut esitetään suusanallisesti työryhmän kokouksissa. Jos tekstiä siirretään pykälästä toiseen, tulee se merkitä selkeästi luonnosmateriaaleihin. Tulevissa kokouksissa käydään läpi eri lukuihin ja pykäliin esitettyjä huomioita, sopien samalla millaisiin sääntelyratkaisuihin pyritään. Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelelee keskustelun pohjalta luonnokset uusiksi sääntelyvaihtoehdoiksi ja niitä käydään läpi kokouksissa. Luonnosvaiheen materiaalit eivät ole julkisia asiakirjoja (JulkL 6 § 9 k).

Sosiaali- ja terveysministeriö selvittää seuraavaan kokoukseen mennessä voidaanko valmiuslain uudistuksen materiaaleista saada yhteenveto tai alustus tartuntatautilakiuudistuksen valmistelutyöryhmän hyödynnettäväksi.

6. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään 14.12.2023 ja sitä seuraava tammikuun 2024 puolella välissä. Toiveena on, että työryhmän kokoukset kalenteroidaan mahdollisimman pitkälle säännöllisinä ajankohtina.

Tavoitteena on lähettää toiseen työpajaan (Vapaa liikkuvuus) kutsut ennen joulua. Työpajoihin kutsutaan noin 30 henkilöä, joilla on ko. aiheesta paras asiantuntemus.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 13:05.

JAKELU Valmistelutyöryhmän jäsenet, varajäsenet ja sihteerit
Kutsutut asiantuntijat

TIEDOKSI Johtaja Jari Keinänen
Osastopäällikkö Taneli Puumalainen
Kansliapäällikkö Veli-Mikko Niemi